

PETRARARIA

PUBLICACIO D'INFORMACIO LOCAL I COMARCAL

<p>PREUS DE SUBSCRIPCIÓ: Vila: un any, 6'00 pesseres.—Pobles de la Vall: un any, 6'50 ptes.—Fora: un any, 8'50 pessetes, Estranger, 10'50 pessetes.</p>	<p>REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: ERES, 4 NUMERO SOLT: 30 cts.</p>	<p>Dels articles en són responsables els seus autors. No es retornen els originals.</p>
---	--	--

PROGRAMA D'ACTES FESTA DE L'ESTIU EIG -Ribes de Freser, 23, 24 i 25 de juliol del 2021-

El 10 d'agost de 1919 va tenir lloc la inauguració del tram Ripoll-Ribes de Freser del Ferrocarril Transpirinenc Oriental. Va ser un esdeveniment molt celebrat pels Ribatans que, no en va, havien esperat quinze anys aquest gran dia, des que es va signar, el 1904, el conveni francoespanyol per a la construcció de la línia internacional Ripoll-Ax. Aquell dia, molts veïns van acompanyar l'alcalde i el rector fins a l'estació per esperar l'arribada del tren inaugural, que havia sortit de l'estació del Nord de Barcelona de bon matí amb les autoritats civils, militars i eclesiàstiques, a més de la premsa i altres convidats. Tothom n'era conscient, de viure un moment històric amb l'arribada del ferrocarril, un veritable símbol de progrés.

Des de finals del segle XIX, coincidint amb la construcció de la nova carretera de Puigcerdà i l'arribada del tren a Ripoll, Ribes va començar a experimentar canvis importants causats, entre altres, pel creixement del turisme de salut, que anava a "prendre les aigües" als balnearis. Aquests canvis van suposar una modernització i l'aparició dels serveis que calia esperar d'una vila balnearia: fonts i passeigs, enllumenat públic, cinema, hotels, societats culturals, etc., així com activitats d'oci i lleure pensades per als estiuiejants.

L'actual passeig de Guimerà, inaugurat un any més tard de l'arribada del tren per Àngel Guimerà mateix, va ser l'aposta més evident per reconvertir la vila en una destinació turística.

Sens dubte, l'arribada del tren, el 1919, va afavorir aquesta transformació. Els estiuiejants que venien de Barcelona ja podien fer tot el trajecte en tren, sense haver de baixar a Ripoll i fer el darrer tram del viatge en incòmodes diligències; podien sortir de Barcelona al matí i dinar al cotxe restaurant abans d'arribar al seu destí. Ribes s'havia consolidat, definitivament, com una vila d'estiu e ig amb majúscules!

El tren va donar també un impuls important als esports de neu, que ja s'havien començat a practicar als vessants de la Vall feia uns anys, i al fenomen del muntanyisme, de tal manera que Ribes va esdevenir un centre excursionista de rellevància.

Juntament amb aquest fet, l'augment del nombre de pelegrins que pujaven al santuari de la Mare de Déu de Núria va fer palesa la necessitat d'un mitjà de transport per facilitar-ne l'accés. Així doncs, el 1924 es va presentar el projecte del cremallera, que es va inaugurar el 1931.

Han passat cent anys i el tren continua portant estiuiejants, muntanyencs i pelegrins.

Vicenç Orta, Joaquim Mª Puigvert i Miquel Sitjar

Divendres, 23 de juliol

A les 19 h, al Cinema Catalunya

Acte institucional de presentació de la 1a Festa de l'estiu eieg.

Conferència "L'Estiu eieg i el primer turisme a la Vall de Ribes. Impacte econòmic, social i cultural 1880 -1950" a càrrec del professor d'història contemporània Joaquim Maria Puigvert, director de la Càtedra Martí Casals de Medicina i Salut en l'Àmbit Rural de la Universitat de Girona.

A les 22 h, a l'Hotel dels Caçadors (carrer Puigmal).

Capvespre noucentista, amb l'espectacle musical "Balls i música en temps d'estiu eieg" amb Xarop de Canya.

Abans d'iniciar l'espectacle

Acte institucional de commemoració del centenari de l'Hotel dels Caçadors.

Els estius noucentistes es caracteritzaven pels balls, una constant en la vida de la colònia d'estiu eieg dels primers decennis del segle xx. Xarop de Canya, una de les formacions catalanes més reconegudes de música i animació, ens proposa l'espectacle "Balls i Música en temps d'estiu eieg", que ens acostarà als balls, la música i els cuplets de les vesprades ribatanes dels estius de principis de segle passat.

Dissabte, 24 de juliol

Durant tot el dia,

al carrer Eres, carrer Major i passeig Àngel Guimerà,

Mercat noucentista d'artesanía i productes agroalimentaris amb parades vingudes d'arreu.

A les 11.15 h, pels carrers de la fira

Passant del sereno anunciant, per ordre de l'alcalde Creixans, la visita a Ribes de Freser del Sr. Àngel Guimerà per tal d'inaugurar el passeig que porta el seu nom

a càrrec de Xarop de Canya.

El sereno fou, durant el segle passat, una institució ribatana i de molts altres pobles catalans. El sereno acostumava a passejar pels carrers i places del poble fent saber els bans d'alcaldia, a viva veu i escampant la informació entre veïns i visitants. En aquesta ocasió, la companyia Xarop de Canya recrearà el passant del sereno per anunciar l'arribada d'Àngel Guimerà amb motiu de la inauguració del passeig que porta el seu nom.

A les 11.30 h,

La colònia d'estiu eieg de l'Hotel Prats (antiga Fonda Rotllat) sortirà de l'establiment i es dirigirà, tot passejant, cap al jardí del Sortidor.

Recreació a càrrec de l'Associació Retrofuturista Nautilus.

L'estiu eieg de la segona dècada del segle xx requeri d'hotels que poguessin atendre els estiu eiegants. A l'interior de la vila, a l'eix del carrer de Sant Quintí, es van situar els hotels Espanya, Catalunya, Prats i Sant Antoni, ja esmentats a la guia de Cèsar August Torras de 1914. Més endavant, van completar l'oferta hotelera de Ribes la Fonda Vilalta i els Caçadors, que el 1919 va començar com a casa de menjars. Cada hotel tenia la seva colònia d'estiu eiegants, que acostumaven a sortir a passejar o a prendre les aigües al matí o a mitja tarda.

A les 12 h, a la plaça del Mercat,

Concorreguda matinal de jocs de tennis promoguts per Tomàs Montagut

a càrrec de Xarop de Canya.

L'estada, durant dos o tres mesos, dels estiu eiegants a la Vall de Ribes va tenir conseqüències en el camp esportiu. El testimoni de Josep Maria Guilera descriu, d'una manera molt diàfana, com el Balneari Montagut va ser una plataforma decisiva per a la introducció de determinats esports. Vers l'any 1910, Tomàs Montagut organitzà al seu balneari les primeres setmanes esportives d'estiu, amb concursos de tenis i de golf, i fou la primera vegada que es jugà a Espanya aquest joc anglès.

A les 13 h,

La colònia d'estiu eieg de la Corba es passejarà per la fira.

Durant el recorregut farà parada a la plaça de l'Ajuntament, a la plaça del Mercat, a l'encreuament del carrer Eres i Estiradors, i als jardins del Sortidor. Recreació a càrrec de l'Associació Retrofuturista Nautilus.

En aquesta ocasió serà la colònia d'estiu eiegants de la Corba, un altre centre clàssic d'estiu eieg a Ribes, que es passejarà per la fira.

A les 17 h,

La colònia d'estiu eieg de l'Hotel Sant Antoni sortirà per dirigir-se a prendre les aigües a la font del Passeig.

Durant el recorregut, farà parada a la plaça de l'Ajuntament, a la plaça del Mercat, a l'encreuament del carrer Eres i Estiradors, i als jardins del Sortidor. En arribar a la font del Passeig, prendran les aigües. Recreació a càrrec de l'Associació Retrofuturista Nautilus.

Anar a prendre les aigües a les fonts era, sens dubte, un dels rituals més sovintejats entre els estiu eiegants. L'existència d'un gran nombre de postals d'època demostra l'alta estima que tenien els estiu eiegants per les fonts. El caràcter rústic i romàntic d'aquestes fonts devia plaure als estiu eiegants de l'època. L'Associació Retrofuturista Nautilus ens proposa un viatge apassionant cap al món de "prendre de les aigües".

A les 17.30 h, davant del jardí del Sortidor

Recreació dels actes d'inauguració del pg. Àngel Guimerà de Ribes de Freser,

que tingueren lloc fa més de 100 anys, el dia 22 d'agost del 1920.

Rebuda institucional del dramaturg Àngel Guimerà i Jorge per part de les autoritats presents. Descoberta de la placa commemorativa del centenari del pg. Àngel Guimerà i passant dels veïns i veïnes, estiu eiegants i autoritats fins a la plaça de l'Ajuntament, a càrrec de Xarop de Canya i l'Associació Retrofuturista Nautilus.

Tot seguit, a la plaça de l'Ajuntament

Parlaments del dramaturg Àngel Guimerà i de l'alcalde Creixans.

Lliurament de la senyera a l'alcalde per part del metge Bonada i penjada de la senyera des del balcó de l'Ajuntament. Música, ball i cançons noucentistes.

En acabar,

Inauguració de la Festa de l'Estiu eieg

a càrrec de l'Hble. Sra. Gemma Geis i Carreras, consellera de Recerca i Universitats de la Generalitat de Catalunya, i de la Il·lma. Sra. Mònica Sanjaume i Colomer, alcaldessa de Ribes de Freser.

El número VII de la revista "La Veu del Freser" explica amb tots els detalls els actes que es visqueren a Ribes amb motiu de la inauguració del passeig Àngel Guimerà, el dia 22 d'agost del 1920. Cent anys després, i en el marc de la Festa de l'Estiu eieg, es reproduïxen els actes que es portaren a terme aquell dia.

Diu a la revista: "Entre visques contestats amb ardidesa per la multitud atapeïda, l'autor de «Mar i Cel» pujà a la tribuna preparada davant la làpida. El Sr. Creixans, com a alcalde interí, donà al passeig el nom excel·lent i es descorregué la cortina que tapava la làpida entre caloroses mostres d'entusiasme i aplaudiments incessants. La làpida diu Passeig d'Àngel Guimerà. La paraula brillant d'En Jesús Pinilla després de ponderar admirable i patriòtica tasca del Mestre, digué que l'acord del nostre Ajuntament no podia ésser més oportú i acertat per haver donat el nom del més important dels seus passeigs al autor de «Terra baixa» que tant magistralment ha cantat les bel·leses de nostres muntanyes, fou escoltada amb fervorós silenci i aplaudida fortament".

I afegeix, en relació amb el lliurament de la senyera, que "Tothom s'aplega de nou a la plaça de la vila. El bat de sol no venç la gentada que presència l'acte, de la plaça estant i dels balcons i finestres. S'enlaira la bandera i un fort picament de mans la saluda. Després de beneïda, als acords de l'Himne de Catalunya, fou entregada a l'alcalde interí qui la rebé de mans del metge En Josep Bonada, que la donà en nom de tots aquells que per subscripció havien ajudat a costejar-la. Es una gran i magnífica bandera."

A les 19 h,

Adolf Zerkowitz, reconegut fotògraf i alpinista austríac, retratarà diferents indrets de la fira

acompanyat d'alguns estiu eiegants aficionats a la muntanya i a l'excursionisme. Arribaran fins a la Galeria d'Art Padequart. Recreació a càrrec de Xarop de Canya.

La colònia d'estiu eieg de l'Hotel Catalunya es passejarà per la fira

Durant el recorregut, farà parada a la plaça de l'Ajuntament, a la plaça del Mercat, a l'encreuament del carrer Eres i Estiradors, i als jardins del Sortidor. Recreació a càrrec de l'Associació Retrofuturista Nautilus.

A les 19.30 h, a la Galeria Padequart

Inauguració de l'exposició de fotografies d'Adolf Zerkowitz

a càrrec de Mònica Sanjaume, alcaldessa de Ribes de Freser; Joaquim Maria Puigvert, historiador, i Dolores Pussó, propietària de la Galeria Padequart.

De totes les activitats promogudes pel sindicat d'iniciatives i els homes de la Llida per a la promoció turística de Ribes, la que va tenir més projecció va ser la participació a l'exposició Història Fotogràfica de la Catalunya Actual, celebrada del 30 de març al 14 d'abril de 1935 a Barcelona (Montjuïc). Per poder-hi participar, l'Ajuntament va encarregar al fotògraf i alpinista austríac Adolf Zerkowitz 13 fotografies, imatges que el fotògraf mateix va editar per ésser comercialitzades. Moisés Vigo va visitar l'exposició i en va fer una crònica entusiasta: "us criden l'atenció per llur sublimitat i bellesa excusades". Dècades després, Ribes acull, de nou, l'exposició que va captivar tothom l'any 1935.

A les 20 h, a la plaça del Mercat,

Fabulós ball noucentista a càrrec de l'Orquestrina Casadesús.

Vols aprendre a ballar balls noucentistes? A càrrec de Xarop de Canya i l'Associació Retrofuturista Nautilus.

L'Orquestrina Casadesús fou l'orquestra habitual dels balls noucentistes de Ribes durant la dècada dels anys 30. Fou reconegut un bonic ball que es va celebrar a finals d'agost del 1931, al Saló Foment. Us proposem rememorar aquell fabulós ball noucentista a la plaça del Mercat amb Xarop de Canya i l'Associació Retrofuturista Nautilus.

A les 22 h, a l'Hotel Catalunya Park (pg. Salvador Mauri)

Capvespre noucentista, amb l'espectacle Balneari i balls tradicionals,

a càrrec de l'Esbart Dansaire Fontcoberta de Banyoles.

Abans d'iniciar l'espectacle,

Acte institucional de commemoració del centenari de la inauguració de l'Hotel Catalunya.

"Balneari" és un espectacle de l'Esbart Dansaire Fontcoberta, dirigit per Leo Quintana, que reviu l'ambient de l'entorn d'un balneari de principis de segle xx. Ens traslladem a l'any 1915. En aquest espectacle es representa tot un dia al voltant de qualsevol de les fonts de Ribes: una història d'amor entre la venedora de cansalada del poble i un xicot de Barcelona de família benestant; uns moments de comicitat, i una havanera i un vals jota per acabar la jornada. Un fragment d'aquest espectacle, acompanyat de diferents balls tradicionals, ens permetran viatjar a l'època dels balnearis.

PROGRAMA D'ACTES DE LA FESTA D'ESTIUEIG

Diumenge, 25 de Juliol

Durant tot el dia,
al carrer Eres, carrer Major i passeig Àngel Guimerà,
**mercat noucentista d'artesanía i productes
agroalimentaris amb parades vingudes d'arreu.**

A les 11 h, a la plaça del Mercat,
**Passant del sereno anunciant, per ordre
de l'alcalde, la visita a Ribes de Freser
del Molt Honorable President de la
Generalitat de Catalunya, Francesc Macià.**

*El sereno fou, durant el segle passat, una institució ribatana i de molts
altres pobles catalans. El sereno acostumava a passejar pels carrers i
plACES del poble fent saber els bans d'alcaldia, a viva veu i escampant la
informació entre veïns i visitants. En aquesta ocasió, la companyia Xarop
de Canya recrearà el passant del sereno per anunciar la visita del president
Francesc Macià a la Vall de Ribes, que tingué lloc els anys 1931 i 1932.*

A les 11 h,
**La colònia d'estiuejants de l'Hotel
Resguard dels Vents es passejarà per la fira.**

Durant el recorregut, farà parada a la plaça de l'Ajuntament,
a la plaça del Mercat, a l'encreuament del carrer Eres
i Estiradors, i als jardins del Sortidor. Recreació a càrrec
de l'Associació Retrofuturista Nautilus.

A les 11.45 h, a la plaça Jocs,
**Jocs de cucanya ben animats per a tots
els nens i nenes, amb Xarop de Canya.**

*El lleure també fou renovat i incentivat per l'estiueig. Foren habituals
els jocs i animacions per a la mainada, entre els quals destaquen els
jocs de cucanya, com ara trencar l'olla.*

EXPOSICIONS

Al passeig Àngel Guimerà,
**Exposició el "Centenari de l'arribada
del tren a Ribes de Freser, progrés i estiueig,
1920-2020".**

A les 12 h,
**La colònia d'estiuejants del Balneari
Montagut es passejarà per la fira.**

Durant el recorregut, farà parada a la plaça de l'Ajuntament
i a la plaça del Mercat.

A les 12.30 h, a la plaça del Mercat,
**Rebuda del president Macià a la Vall
de Ribes, amb la presència de l'alcalde
de Ribes, cançons animades i alegria arreu!**

*Uns dels estiuejants més il·lustres de Ribes a començaments dels anys
trenta (1931-1932), va ser el president de la Generalitat de Catalunya,
Francesc Macià, que també hi tenia familiars i amics que hi passaven
estius. Ell hi feia escapades alguns caps de setmana per visitar-los.
Així sabem, per exemple, que el dissabte 18 de juliol de 1931 es va
publicar un ban municipal que anunciava l'arribada, al vespre,
del president a Ribes, i convidava la població a sortir a rebre'l.*

A les 13 h,
**La colònia d'estiuejants de l'Hotel
dels Caçadors es passejarà per la fira.**

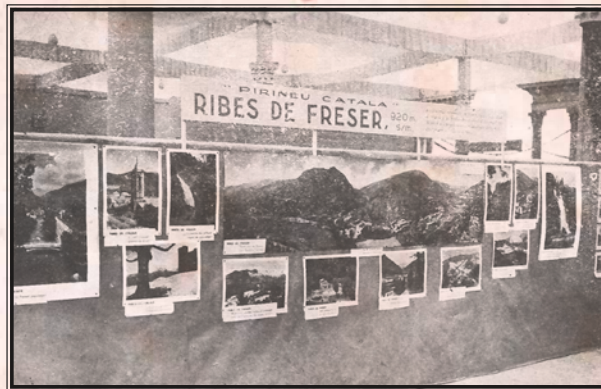
Durant el recorregut farà parada a la plaça de l'Ajuntament
i a la plaça del Mercat.

Dissabte, 24 de juliol a les 11.30h

Diumenge, 25 de juliol a les 17h.

**Visita guiada per l'obra de Josep Danès,
arquitecte municipal de Ribes de Freser,**

a càrrec de Miquel Sitjar i Serra i Joaquim Mª Puigvert.
Sortida des de la plaça de l'Ajuntament. Inscripció prèvia
a l'Oficina de Turisme de la Vall de Ribes, al correu
turisme@vallderibes.cat o bé al telèfon 972 727 728.
Places limitades. Preu: 6€.

A la Galeria Padequart,
**Exposició "Vall de Ribes: la mirada
del fotògraf Adolf Zerkowitz"** fotografies de la
Vall de Ribes encarregades per l'Ajuntament de Ribes el 1935
per promocionar el turisme de la Vall a "l'Exposició Històrica
Fotogràfica de la Catalunya actual" a Barcelona (Montjuïc).